

GLASNIK

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4—
poluletna . . . K 2—
četrletna . . . K 1—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 13.

V Ljubljani, dne 26. marca 1915.

Leto VIII.

Ljubljana, 22. marca 1915.

V nekem dunajskem listu čitamo tole tudi za slovensko delavstvo zelo poučljivo primeru, koliko da so stala živila takrat, ko je izbruhnila vojska, namreč koncem julija 1914 in koliko da so stala začetkom meseca sušca 1915. na Dunaju:

Moka je stala koncem julija 1914 — 42 vin. do 48 vin., začetkom t. m. 1 krono.

Goveja mast je stala koncem julija 1914 — 2 K 80 vin. do 3 K 60 vin., začetkom t. m. 4 K.

Svinjska mast je stala koncem julija 1914 — 1 K 52 vin. do 2 K 50 vin., začetkom t. m. 4 K 40 vin.

Svinjska mast (boljša) je stala koncem julija 1914 — 1 K 56 vin. do 2 K 60 vin., začetkom t. m. 4 K 40 vin. do 4 K 60 vin.

Surovo maslo je stalo koncem julija 1914 — 2 K 20 vin. do 4 K, začetkom t. m. 4 K do 5 K.

Mleko je stalo koncem julija 1914 — liter 20 vin. do 32 vin., začetkom t. m. 31 vin. do 37 vin.

Krompir je stal koncem julija 1914 — 20 vin. do 26 vin., začetkom t. m. 18 vin. do 20 vin.

Sladkor je stal koncem julija 1914 — 80 vin. do 88 vin., začetkom t. m. 86 vin. do 93 vin.

Leča je stala koncem julija 1914 — 48 vin. do 84 vin., začetkom t. m. 1 K 20 vin. do 2 K.

Riž je stal koncem julija 1914 — 40 vin. do 96 vin., začetkom t. m. 1 K do 1 K 26 vin.

Goveje meso (sprednje) je stalo koncem julija 1914 — 1 K 60 vin. do 2 K 20 vin., začetkom t. m. 2 K do 2 K 80 vin.

Jaja so stala koncem julija 1914 — za dve kroni 29 do 30 komadov, začetkom t. m. 15 komadov.

Petrolej je stal koncem julija 1914 — liter 26 vin. do 36 vin., začetkom t. m. 80 vin.

Špirit denaturiran je stal koncem julija 1914 — 46 vin. do 66 vin., začetkom t. m. 88 vin.

A zakaj navajamo te-le številke! Saj vsaka gospodinja že sama dobro ve, da se ne more ob sedanji strašni draginji več izhajati. Tolažimo se v

sedanjih hudih časih s tem, da vedno tako ne ostane, kakor je zdaj. Z vojsko zvezana je bila vedno tudi draginja. Stradajmo, delavci in delavke, saj smo ustvarjeni zato, da trpimo, ker si nismo pravi čas ustvarili mogočne svoje lastne gospodarske organizacije, ki bi nas varovala lakote v sedanjih hudih časih. Vsaka šola nekaj stane in sedanja vojskna šola naj nas slovensko krščansko socialno delavstvo uči, da še bolj izpopolnimo svoje gospodarske organizacije, kakor smo jih zdaj.

Tam, kjer že zdaj obstajajo med našim delavstvom konzumna društva, se bodisi z manjšim ali z večjim uspehom bore proti draginji, kolikor se seveda morejo. Deloma so izpolnile naše konzumne zadruge svojo nalogo, ker jo niso popolnoma je vzrok pogrešen ustroj naše delavske konzumne organizacije. Kako li se morejo mali konzumi boriti proti draginji, če niso sami močni dovolj, da kupčujejo v velikem, da meljejo v lastnih mlinih svoje žito, ki je sami kupijo naravnost od kmeta. Samostojne delavske konzumne kraje zadruge morejo biti deležne le tistega malega dobička, ki ga je deležen vsak večji branjevec, ki komaj zadošča, da se s križi in težavami obrestujejo deleži in da dobe člani nekaj dividende po občnem zboru izplačane, in da se plačujejo obresti dolgov. Bolje je sicer to, kakor nič, ampak, naj zapišem, kakor mislim in kar me je naučila izkušnja po svetu, ki sem ga že tudi nekaj videl, da je sedanji ustroj naših konzumov za leto 1915. zelo diletantsko otročji in da se mora preustrojiti, če nočemo, da se nam ne bo ves svet smejal, ko se nam natihoma že itak smeji, kadar bo obravnaval o konzumnih organizacijah slovenskega krščansko socialnega delavstva. To ti je že taka kramarija, da bi bilo s strogega organizacijskega strankarskega delavskega stališča čisto vseeno, če bi obstajala ali pa ne.

Ampak moderne delavske organizacije si ne morem predstavljati, če nima izpeljane tudi gospodarske organizacije: strokovne, konzumne in tudi stavbinske, ki zida delavske hiše, ki dela roko v roki z vso moderno delavsko organizacijo.

Naša strokovna organizacija se je kot J. S. Z. prilagodila razmeram, ki jih zahteva od delavstva moderni naš čas. Zahtevam naše moderne dobe se mora prilagoditi tudi naša delavska konzumna organizacija, da ne bo vedno cincala, kakor cinca zdaj, marveč da koristi tudi splošni naši delavski stvari, ki jo zdaj reprezentira ednole J. S. Z., medtem ko naši skupni delavski stvari konzumne organizacije bore malo koristijo, ker ne tvorijo celote, močnega skupnega telesa, ampak tvorijo slabotne vejice, mesto da bi tvorile mogočno drevo.

Neobhodno potrebno je, da se ustanovi po zgledu drugih delavskih organizacij močna osrednja delavska konzumna organizacija s podružnicami. Tako pridemo lahko naprej, da bomo nekaj pomenili. Zdaj na tem polju bore malo pomenimo in ne moremo omejiti draginje tako, kakor bi jo lahko, če bi bili že močni.

Družba sv. Vincencija Pavlanskega

za prostovoljno oskrbovanje siromakov in mladinsko varstvo na Kranjskem.

Preteklo društveno leto je stalo v znamenju velike svetovne vojne, ki tudi še sedaj vpliva na naše društveno delovanje. Vincencijeva družba se je zavedala svoje domoljubne dolžnosti, da podpira mnogotera podjetja, ki imajo namen v sedanjih vojnih časih ustreči raznim nujnim potrebam in polajšati hudo stisko prebivalstva. Z osnovanjem prvih dveh učnih tečajev za bolniške strežnice leta 1908. in 1912., katera je deželni odbor preteklo leto na lastne stroške nadaljeval in izpopolnil, je dala družba priložnost za strokovno izobrazbo mnogim bolniškim strežnicam, ki morejo zdaj izvrševati svoj vzvišeni posel v službi Rdečega križa. Smotre tega patriotičnega društva je Vincencijeva družba podpirala tudi s tem, da so tako pojedini njeni člani kakor tudi posamezne konference darovale primerne vsote za namene Rdečega križa. — Posebno pozornost je posvetila Vincencijeva družba ob izbruhu vojne mestni delavski

mladini, ki je v velikem številu izgubila svoje očete, rednike in vzgojitelje. Nevarnost je bila tem večja, ker je bil redni šolski pouk vsled nastanitve vojakov po šolah onemogočen in so bili otroci le preveč prepuščeni nevarnostim pouličnega življenja. Zato je Vincencijeva družba s pomočjo visoke c. kr. deželne vlade in mestnega magistrata meseca avgusta otvorila dve deški in dve dekliški dnevni zavetišči. Deški zavetišči sta bili nameščeni v Rokodelskem domu in v Marijanišču. Prvo je obiskovalo nad 60, drugo pa 35 otrok. Dekliški zavetišči sta bili nastanjeni pri Uršulinkah in v Lichtenthurtničnem sirotinskem zavodu. Te je obiskovalo okoli 90 deklic. Žal, da v zadnjih mesecih vsled uporabe prostorov za vojaške namene ni bilo več mogoče vzdrževati vseh štirih zavotlov. Le tri zavetišča, sv. Jožefa v Komenškega ulici, v Marijanišču in dekliško v Lichtenthurtničnem zavodu, so do konca leta mnogoštevilni revni delavski mladini nudila zavetje in hrano.

Visoka c. kr. deželna vlada je za to domoljubno podjetje v varstvo mladine izrekla Vincencijevi družbi z odlokom z dne 27. avgusta 1914 (štev. 786) svojo zahvalo.

Naravno je, da so vsled velike vojne vsi zavodi in vsa podjetja družbe znatno obremenjena. Več otrok v poklicanih in padlih vojakov je sprejel »Patronat« v svojo popolno oskrbo, drugi so bili sprejeti brezplačno v društvena zavetišča v Ljubljani, na Viču in v Trziču. Umevno je, da je tudi pritisk siromakov na posamezne konference ob sedanjih splošnih draginjah in bedi vedno večji. Vzlic temu izkuša Vincencijeva družba tudi v sedanjih hudih vojnih časih vršiti svoje dolžnosti, upajoč v pomoč božjo in naklonjenost svojih dobrotnikov.

V preteklem letu so se vršili trije splošni društveni shodi v Marijanišču, ob katerih so se člani udeležili tudi

skupnega sv. obhajila. Proslave svoje ga patrona sv. Vincencija Pavlanskega pa se je družba udeležila 19. julija korporativno v cerkvi presvetega Srca Jezusovega.

Povodom bridke izgube, ki je zadela vso našo Avstrijo s mrtjo prevzvišenega nadvojvoda-prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegove blage soproge, je odposlanstvo Centralnega sveta izrazilo deželnemu predsedstvu svoje najiskrenejše sožalje. Enako je ob rojstnem dnevu Nj. Veličanstva imela priliko izreči svoje najvdanejše čestitke, za kar je došla Vincencijevi družbi z najvišjega mesta pismena zahvala.

× × ×

Blagodejno delujoči družbi predseduje stolni kanonik dr. Josip Gruden. Družba oskrbuje deško zavetišče v Marijanišču, nadalje patronat za mladino, deško dnevno zavetišče pri sv. Jožefu. Za reveže skrbi pet stalnih konferenc v Ljubljani, natdajle konference v Trziču, kjer se nahaja tudi dnevno otroško zavetišče, nadalje konference v Trziču, kjer se nahaja tudi pri Ljubljani, na Viču, kjer se nahaja tudi otroško zavetišče, konference v Loškem Potoku, Spodnji Šiški in v Kamniku. Družba stori zelo veliko dobrega revežem. Priporočamo jo vsem v blagohotno podpiranje!

Vojni dogodki

od 15. do 22. marca 1915.

Severno bojišče. Vzhodno od Črno-
vic smo odbili ruski sunek čez reko Prut; ravno tako ruski sunek proti Kolomeji. Južno od Dnjestra naša ofenziva napreduje; ruski napadi v smeri proti Nadworni so bili odbiti. Hudi boji so se bili pri Wyszkowu, kjer smo vzeli Rusom neko višino. Zadnje dni Rusi silovito napadajo na karpatski črti med užoškim in duklanskim pre-

lazom, a doslej zama. Pri Gorlicah so se ponesrečili ruski napadi. — **Przemysl** je padel 22. t. m., padel častno, ko se je štiri mesece in pol junaško branil proti vsem sovražnim napadom. Tudi sedaj ga ni zmagalo sovražnikovo orožje, marveč se je na višje povelje podal, ker je v trdnjavi popolnoma zmanjkalo živil. 19. t. m. je posadka izvršila zadnji hrabri izpad, a se je moralo pred veliko rusko premočjo umakniti nazaj v trdnjavo. V naslednjih nočeh so trdnjavski topovi odbili še vse ruske napade, a med tem je trdnjavski poveljnik potom brezžičnega brzojava dobil ukaz, da uniči utrdbe, ves vojni material in se nato vda. To se je zgodilo 22. marca, t. j. zadnji dan, ko ni preostalo nobenih živil več. Na uspeh nadaljnjih bojev padec Przemysla ne bo imel nobenega vpliva. — V južni Poljski smo pri Sulejevu in Lopuznu, vzhodno od Pilice, odbili ruske napade.

Nemško-ruska fronta. Na črti Pilica, Rawka-Bzura nič novega. Na severnem Poljskem se še vedno bijejo ljuti boji na črti Przasnysz-Ostrolenka. — Rusi so zavzeli Memel na severnem koncu vzhodne Prusije.

Na zapadnem bojišču ni bilo pomembnejših sprememb, a boji se vrše od belgijske obali do Vogezov. Pri Ypresu so Nemci vzeli Angležem višino St. Eloi, pri Arrasu pa Francozom zadnjo postojanko na višini Lorette. V Champagni boji še vedno divjajo, ravno tako v Argonih in na woerverski planoti severno od Verduna. Francoski napadi na Reichsackerkopf in Hartmansweilerkopf so bili odbiti.

Boj za Dardanele postaja resen. 19. t. m. je angleško in francosko brodogradništvo začelo generalni napad na forte Kilid Bahr, Čanak in Dardanos, ki so se dobro branili, a ob dveh popoldne utihnili s svojimi topovi. Kmalu nato je francoska križarka »Bouvet« zadela na plavajočo mino in se v treh minutah potopila. Ob 4. uri 9 minut se je

Prokletstvo bogastva.

Ko se vrne domov, jo sinovi veseli sprejmejo. Niso pa govorili o rajnici, tudi se sinovi za babico niso veliko zanimali, pač so se popraševali vredni sinovi svojega očeta, koliko več dohodkov bo zdaj vsako leto. Mati jim na to ni mogla odgovarjati in reče, to uredi že stric Dobler; več dohodkov bo gotovo, a ne ve, koliko.

Kar ji je sestra prejšnji dan povedala, povzroči, da mati Friderika vpraša, kako da se kaj v zavodu uči. Bahayo ji odgovori da dobro in ji pokaže tudi zadnje dobro izpričevalo.

Kamnarjeva se natihoma raduje, češ, kmalu sestri dokažem, da nima prav. Predstavlja si jo že, kako jo prosi odpuščanja in vidi Friderika kot krepkega prostovoljca pred seboj, drugi sin pravi, da bi tudi rad popustil šolo, veseli ga namreč častniški stan, rad bi zato vstopil v kadetno šolo.

Mati vsa ponosna obljubi, da hoče vse storiti, da kmalu pride v kadetno šolo. Najmlajši sin ji pa pravi, da hoče

ostati v šoli, pozneje pa da namerava najbrže na vseučilišče učiti se prava.

Kamnarjeva je zdaj vsa vesela; a ne ve, kako trpki in grenki časi, da jo še čakajo.

XX.

Friderik Kamnar je res uspešno napredoval v zavodu in je res že čez eno leto napravil izkušnjo za enoletnega prostovoljca. Drugega sinčka Ivana so sprejeli v kadetno šolo. Poročali so materi, da se v kadetni šoli dobro obnaša. Fant je seveda v svojih pismih tožil, da ni navajen na strogi red in na pokorščino, a da hoče vse storiti, da se na vojaške stvari navadi.

Vesetje je bilo pri Kamnarjevi veliko. Jokala je, tako je bila vesela.

Friderik je takoj, ko je položil izpit, vrgel knjige v kot, da se odpočije in da se temeljito pozabava. Priredil je veliko pojedino, h kateri je povabil do deset svojih sošolcev; naj stane, kolikor hoče, vedel je, da mu mati da tudi za krokarijo denar.

Pojedino priredi v neki gostilni daleč zunaj mesta, da more s svojimi gosti svobodno razsajati in se zabavati. Zvečer ob šestih so prišli vsi skup, bili so sami med seboj, da ne bi nosil gostilničar pivo sproti, so kar cel sod nabili in točili. Mladim možem je pijača zelo ugajala. Kamnar pa ni skrbel le za telesno zabavo, marveč kupil je tudi pesmarice dijaških napitnic. Gostje so zato tudi zelo peli in sviralali na glasovirju. Postali so vsi razposajeni. Pili so hitro, kmalu je bil sod prazen, Kamnar ukaže gostilničarju, naj nastavi drugi sod.

Gostilničar svetuje svojim mladim gostom, naj odpro okna, ker je bila soba polna tobakovega dima, češ, da to niti opazili niso. Ubogali so ga.

Kamnar, dasi že precej opit, se spomni, da mu je mati pri slovesu svetovala, naj ne pozabi večerjati in da naj tudi svojim gostom postreže z večerjo. Hitro naroči klobase, kruh in kisle kumarce. Kmalu pojedjo, kar imajo. Friderik naroči nato še dve steklenici finega žganja.

močno nagnila velika angleška bojna ladja »l'irresistible«, odplula iz bojne črte in se ob 5. uri potopila. Tudi ta ladja je najbrže zadela na mino. Enaka usoda je zadela angleško bojno ladjo »l'Ocean«, ki se je istotako potopila.

Francosko bojno ladjo »Gaulois« in angleško bojno ladjo »Inflexible« so močno poškodovale krogle iz turških topov. Mine je proti ladjam zanesel močni morski tok.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

Ginljiva pobožnost v ljubljanski tobačni tvornici. Dne 17. t. m. se je vršila v naši tvornici nad vse ginljiva pobožnost. V bolniški sobi naših ranjencev se je napravil lep oltar. Maševal in propovedoval je ranjencem č.

g. monsignor Kokolj. Ranjenci in strežniško osebje, na čelu mu gospa dr. Košeninova so se udeležili skupnega sv. obhajila. Prekrasno so pele med sv. mašo pevke Katoliškega društva za delavke.

Dohodki in izdatki krajnih skupin leta 1914.

Krajna skupina	Dohodki						Izdatki						Odposlano v gotovini centrali					
	vpisnina	tedenski prispevki				bolniščina	porodniščina	podpora ob orožnih vojnih	mrtvaščina	krajna skupina	K	v.						
		30 vin. razred		40 vin. razred														
		K	v.	K	v.										K	v.	K	v.
Bavč	240	3945	—	—	1775	24	300	—	20	—	30	—	394	50	1427	66		
Fürstenfeld	34	7376	70	1804	40	3952	02	405	—	230	—	80	918	11	3629	97		
Hainburg	2160	7242	60	992	80	4735	84	470	—	550	—	60	823	54	1617	62		
Hallein	120	1135	80	—	—	270	08	90	—	50	—	—	113	62	613	30		
Celovec	1	1051	20	406	80	756	76	30	—	60	—	20	145	80	446	44		
Ljubljana	360	18037	20	—	—	6998	—	1520	—	644	80	350	1803	72	6724	28		
Landskron	160	658	50	—	—	244	32	—	—	—	—	30	65	81	319	97		
Linc	480	2680	20	651	20	1997	60	205	—	244	32	90	333	14	466	14		
Novi Jičini	360	3416	10	51	60	1260	40	170	—	132	16	40	346	77	1521	97		
Rovinj	960	5437	20	—	—	1706	28	490	—	215	04	—	543	72	2491	76		
Sacco	1580	11879	70	—	—	7666	44	1190	—	445	84	60	1187	97	1345	25		
Schvaz	1120	8859	60	211	20	4971	32	750	—	105	—	270	907	08	2078	60		
Sternberg	120	1559	70	580	80	924	60	150	—	—	—	—	214	55	852	55		
Dunaj-Ottakring	640	4704	60	333	60	2075	68	140	—	155	—	30	503	82	2140	10		
Dunaj-Rennweg	—80	726	60	224	80	253	76	30	—	—	—	—	95	14	573	30		
Cvitava	2	5226	90	128	80	1656	28	280	—	350	—	60	535	57	2475	85		
Plač. skupina	2	224	10	94	40	61	20	20	—	5	—	—	28	16	206	14		
	122	80	84161	70	5480	40	41305	82	6240	—	3207	16	1120	—	8961	02	28930	90

Fantje postajajo vedno razposajenejši. Premetavajo celo kozarce in razbijajo kroznike in se med seboj prepirajo.

Gostilničar nekaj časa zunaj posluša, nato pa vstopi in prosi odločno mlade svoje goste, naj se ne prepirajo. Ubogajo ga, a kmalu se zopet prepirajo. Gostilničar zopet pride in jih ostrejše posvari in pravi, da če ne ostanejo mirni, jih mora iz gostilne iztirati.

Friderika, ki je bil seveda tudi nattrkan, s tem razžali. Svetuje sotovarišem, naj ne trpe, da jih gostilničar tako žalji in da naj ga vržejo iz sobe, ki jo je najel zase in za svoje goste.

Fantje res poizkušajo vreči gostilničarja vun, a krepki mož pograbi dva in ju postavi vun. Zdaj planejo pa vsi na gostilničarja. Gostilničarka pokliče medtem tudi hlapca na pomoč. Seveda, fantje so zdaj hitro spravili vun, ostal je le Friderik, ki je moral plačati račun.

Mladi dobrovoljci so bili ljuti. Sklepanejo, da pobijejo gostilničarju okna, a

tega le ne store, ker je še nekaj pametnejših med njimi, ki pomire svoje tovariše. Pač pa kriče in groze, da bodo že še gostilničarju pokazali.

Pot v mesto je bila dolga. Bilo je tudi temno. V drevoredu srečajo dva mlada človeka: mladega delavca s svojo nevesto. Friderik, divji, kakor je, nahruli deklico, a delavec priloži Frideriku tako za uho, da se prekucne. Friderik kliče svoje pijane tovariše na pomoč, sam pa udriha s ključem po delavcu, ki ves razdivjan potegne nož in zabode Friderika v vrat. Friderik zakriči in se zgrudi na tla. Vsi se prestrašijo, ker kri se curkoma vliva iz vratu; delavec medtem pobegne. Počasi neso ranjenca v bližnjo gostilno, kjer ga polože na naslonjač. Niso mu znali zatisniti rane, marveč močili so ga z mrzlo vodo in so poslali po zdravnik.

Čez eno uro šele pride zdravnik. Friderik je že zgubil zavest. Obveže ga za silo, nato ga odneso v bolnišnico. Policijo o zločinu zdravnik tudi obvesti. Ko Friderika prineso v bolnišnico,

Dosedanji razvoj sveze:

Leto	Krajna skupina	Število članov	Dohodki	Izdatki	Premoženje
			kron		
1904	1	330	4.543 65	2.418 38	2.125 27
1905	2	639	5.401 91	3.987 18	3.050 84
1906	9	1901	13.901 10	10.845 23	5.625 27
1907	14	3310	31.955 80	26.050 13	10.411 75
1908	15	4675	51.943 85	45.134 56	21.411 44
1909	16	5541	67.035 55	59.867 67	30.029 87
1910	17	6026	76.286 64	72.156 98	36.773 21
1911	17	6075	88.649 35	82.087 78	46.040 29
1912	19	6030	94.750 61	89.203 37	57.951 93
1913	18	6004	98.312 54	92.613 07	70.895 11
1914	18	5635	94.505 04	87.105 66	78.251 55

»Slovenska Straža.« Vsi, ki ljubimo svoj rod in svojo domovino, udeležimo se velikega dobrodelnega podjetja: velike efektne loterije »Slovenske Straže«, katere čisti dobiček je namenjen ubogim otrokom, vdovam in sirotam naših padlih junakov in invalidom. Loterija obsega 1715 dobitkov v skupni vrednosti 20.000 kron. Dobitki so sledeči: 1 glavni dobiček v vrednosti 5000 K, 1 glavni dobiček v vrednosti 1000 K, 1 glavni dobiček v vrednosti 500 K, 1 glavni dobiček v vrednosti 300 K, 10 dobitkov v vrednosti po 100 K, 50 dobitkov v vrednosti po 50 K, 50 dobitkov v vrednosti po 20 K, 100 dobitkov v vrednosti po 10 K, 1500 dobitkov v vrednosti po 5 K. Srečka stane samo 1 krono. — Žrebanje se vrši že 31. maja 1915. Segajte takoj po srečkah! Dokazite vsi, da v nas še ni zamrla narodna zavest in človekoljubnost! Srečke prodajajo razne trafike in trgovci, naročajo se pa tudi v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Priljubljena

je lepota, ki je za vsako ženo sredstvo, da si pridobi v družabnem življenju, v družini in v svetu veljavo. Lepoto obraza, vratu in rok doseže vsaka žena z uporabo **Fellerjeve „Elsa“-pomade** za obraz in varstvo kože. Ona odstrani pege, madeže, nečistoto, sojede, mozolčke, napravi kožo mehko, nežno in rožnato ter jo rabi na tisoče žen z velikim uspehom. Uporabljati pa ne smemo nobenih škodljivih sredstev, temveč naročimo edino le pravo **kožo varujočo „Elsa“- pomado**. 1 lonček stane K 2.— kot priloge k zavoji z lonček K 5.— poštnine prosto. Ravnotako priljubljeno je **Fellerjevo borsakovo milo** (80 vin.) in **Fellerjevo lilično milo** (K 1.—). Naroča se le pri **E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 264** (Hrvaško).

mu je že potekla vsa kri in mesto v bolniško sobo ga neso v mrtvašnico.

Nemi, ne morejo govoriti, tako so prestrašeni, zapuste Friderikovi tovariši svojega zdaj že mrtvega gostitelja.

Mladi možje gredo žalostni domov. Med potjo se posvetujejo, kako naj rajnikovo mater o žalostnem dogodku obveste. Nekateri svetujejo, naj takoj gredo in obveste mater, drugi svetujejo, naj mater obveste trije med njimi drugo jutro o žalostni Friderikovi smrti. Ta svet tudi obvelja.

Takrat približno, ko je bil Friderik zaboden, je šla njegova mati počivat. Vesela je bila zelo, ker je Friderik postal izkušnja, skrbelo jo je le, če je dala ljubčku dovolj denarja za fantovanje, da ne pride v zadrego. Pomiri se. Brez skrbi spi, dokler se ne prične daniti. Po prstih gre v Friderikovo sobo gledat, kako da spi, a ni ga še.

Že še pride, se tolaži. Najbrže se mu je zdela pot predolga in je prenočil kar v gostilni.

Okno v svet.

— **Obdelovanje vojaških vežbališč.**
Praška »Union« poroča, da je vojno ministrstvo odredilo, da se obdelajo vojaška vežbališča. Izvzeta so seveda tista, katera neobhodno rabijo za vežbanje čet. V Ljubljani so prostor pred šent-petersko vojašnico že razorali.

— **Kaznovan prodajalec premoga.** Na Dunaju je bil v 3. okraju obsojen na teden dni zopora in izgubo obrtne pravice trgovec s premogom Franc Hafner, ki ni hotel prodati neki kuharici premoga, češ, da daje premog samo svojim stalnim odjemalcem. Sodnik je izrekel svojo sodbo na podlagi naziranja zastopnika državnega pravdnštva, ki je predlagal uporabo § 484. z utemeljitvijo, da ravno postopanje nekaterih trgovcev povzroča težkoče pri dobavi živil, vsled česar se vzbuja med prebivalstvom vznemirjenje.

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Fellerjev rastlinski fluid z zn.

Preprečilno sredstvo proti raznim vsled mokrote, pre-riha ali prehlajenja nastalim bolečinam nosi to varstveno pnamko, katero tukaj kažemo, ne da bi delali neprijetno seklamo, marveč da bi čitatelje pred ničvrednimi posne-manji obvarovali.

Cenimo vsebino te steklenice, ker smo se o izbornem, bolečine odpravljajočem, dobro učinkujočem vplivu slasti pri revmatičnih ali gihtičnih boleznih sami prepričali. Se-znanite se tudi Vi z njegovim zdravilnim vplivom; vprašajte zdravnika o rabi Fellerjevega fluida, ako ste n. pr. nahodni, hripavi, zaslinjeni ali pa pri drugih indispozicijah.

Krasno osvežujoče, oživljuje, žive in muskeltje okrepu-joče so masaže in vsakdanja umivanja s Fellerjevim fluidom z zn. »Elsa-fluid«. V resnici je vredno, napraviti pokusno nar-očitev. 12 malih ali 6 dvojnih ali 3 specialni steklenici franko 6 kron.

Ako si želodec pokvarimo, ako apetit izgubimo, ako ču-timo neprijetnost ali gnus, rabimo uspešno Fellerjeve od-vajalne Rhabarbara-krogljice z zn. »Elsa-krogljice«. 6 škatljic franko 4 K 40 v. Oba preparata dobimo pristna pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Eisaplatz št. 264 (Hrvaško).

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:

Balsam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, krepljivo in slast do-jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice soper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti po-tenju nog, škatlca 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde-kože, steklenica 70 v.
„Slad“ za otroke, škatlca 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec krepljivo sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrsten pripomoček proti kašlju, ste-klenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 50 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovrat-nikov, zavratalo, volne, bombaža, su-kanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

pešno blago

Zmerne cene

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovjše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kako-vostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnov-ših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klotja. Stezniki ali moderci od najcenejših do naj-finejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Velike skladnice v prvem nadstropju.

Velike skladnice v prvem nadstropju.

Najboljša, naisigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtiličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vlož-nik od vsakih vloženi 100 kron čistih obresti 4-75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohra-nilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.